

kommer til at vælge til Landstinget. Men jeg tror, at man nok skal faa at se Partipolitikken brede sig og gøre sig gældende overalt, og i øvrigt vil jeg sige, at hvert andet efter min Mening er alt for meget.

Dette er min første Indvending. Den næste angaar det Resultat, man vil faa frem, naar Valget er gaaet igennem de forskellige Filtre, som Forholdstalsvalgmaaden danner, nemlig at den aldeles overvejende Del af de Mænd, der kommer ind i Landstinget, vil blive Sogneraad- eller Byraadsmedlemmer. Det er omtrent givet. Det er Medlemmer af Sogneraadene og Byraadene, der mødes til Valget, og jeg tror ikke, nogen endnu har set det Syn, at de, der samles til Valg, vælger Folk, der staar helt udenfor deres Kreds. Sligt sker i hvert Fald kun undtagelsesvis. Man kan derfor gaa ud fra som givet, — og jeg tror heller ikke, en eneste har tænkt sig det anderledes, — at de Landstingsmænd, man faar, vil udgaa fra By- eller Sogneraadenes Midte. Man vil derved, efter min Mening, faa et ret sneversynet Ting, et Ting, der har meget vanskeligt ved at faa tilstrækkeligt Udsyn og Sans for Varetagelse af de almene Interesser. Jeg beder Dem erindre, at man jo har skilt Menighedsraadene ud som en Institution, der særlig skal tage sig af de kirkelige Forhold. Man har i Sinds — og med god Grund — ogsaa at faa udskilt Tilsynet med Skolevæsenet, og man naar sikkert dertil. Men dette vil betyde, at Sogneraadene mere og mere alene kommer til at befatte sig med økonomiske Anliggender, hvad der atter ganske naturligt vil føre til Dannelsen af et ret sneversynet Landsting.

Nu kunde en sige: Ja, men der kan jo saa af de af Valgmændene valgte Landstingsmænd vælges 12 Mænd, som kan varetage det almene Interesser, dygtige og sagkyndige Mænd; jeg ser ikke saa mørkt paa Forholdene, men tror, at man i nogen Maade vil tage almene Hensyn ved Valgene, i alt Fald til at begynde med. Hertil vil jeg sige, at man maa tage endnu et Forhold i Betragtning. Man ser rundt omkring, at naar kommunale Raad skal vælge Medlemmer ind i Bestyrelser, f. Eks. for private Jernbaner, saa vælger de altid Folk af deres egen Midte; men gaar en Mand ud af Sogneraadet eller Byraadet eller Amsraadet, saa bliver han ikke genvalgt til vedkommende Bestyrelse. Jeg er tilbøjelig til at tro, at det vil gaa paa samme Maade her. Hvis de Landstings-

mænd, der er valgte af Sogneraadene, gaar ud af Raadene, vil de ikke paa ny blive valgte ind i Landstinget; ved det følgende Landstingsvalg vil maaske Halvdelen eller to Trediedele eller endog tre Fjerdedele komme ind som nye Medlemmer. En Fornøjelse i saa stort et Omfang vil ikke just styrke Tingets Arbejdsdygtighed, og der vil desuden efter min Mening være al Sandsynlighed for, — men det er det vanskeligt at sige noget bestemt om — at disse Forhold vil virke ind paa Valget af de Mænd, som i næste Omgang skal vælges som de 12, der paa en vis Maade kan siges at træde i Stedet for de hittidige kongevalgte, idet man ganske naturligt vil sige som saa: nu er en stor Del af de Landstingsmænd, der tidligere blev valgte af Sogneraadene, ikke blevet valgte paa ny. Lad os vælge 12 af dem igen for at se at faa saa megen Forbindelse som muligt og vise saa stor Imødekommen som muligt.

Saa kan man spørge: hvordan vil det forholde sig med de kommunalvalgte Medlemmers politiske Stilling? Det er stærkt fremhævet særlig af det ærede Medlem fra Svendborg, at de Landstingsmænd, der vil blive valgte paa dette Grundlag, vil blive endnu mere radikale end Folketingsmændene. Ja, herom tør jeg ikke have nogen bestemt, sikkert begrundet Mening. Jeg tror dog, at det vil gaa saadan, at ikke just den Omstændighed, at Landstingsmændene vælges indirekte, men særlig det Forhold, at de vælges paa 8 Aar, vil bevirke, at de bliver noget mere tilbageholdende. Jeg er derfor ikke sikker paa, at det ærede Medlem har Ret i sin Opfattelse; men det er vanskeligt at udtale sig bestemt derom, navnlig af den Grund, at Valgmændene vil være afhængige af Grundvælgerne eller Urvælgerne, af Vælgerne til Sogneraadene og Byraadene. Man kan paa ingen Maade lade dette Moment ude af Betragtning og nøjes med at sige, at de kommunale Raad skal vælge, for Spørgsmaalet er: hvem er det, der vælger Kommunalraadene? Hvis man tænkte sig en saadan Ordning som i Sverige, hvor det hovedsagelig er de større Raad, der vælger, men hvor Forholdet tillige er det, at der nok er almindelig Valgret, men ikke lige Valgret, idet de enkelte Vælgere kan have fra een og lige op til fyrretyve Stemmer, — hvis man tænkte sig en saadan Ordning, vil enhver let kunne forstaa, at man vilde faa valgt et meget konservativt Landsting. Hvis man havde Grundvælgere af den Beskaffenhed, var der vist ingen Fare for